

«Прифронтові» доплати медикам: як зробити механізм дієвішим

Дослідження ГО «Соціальний рух» та Медичного руху «Будь як Ми» про те, чому система нарахування доплат лишається непрозорою — і що з цим робити.

ОЛЕНА ТКАЛІЧ · РУСЛАНА МАЗУРЕНКО · ЮЛІЯ ЛІПІЧ

Що обіцяла держава

3 травня 2023 року медики на прифронтових територіях мали отримувати підвищену оплату праці — для збереження кадрового потенціалу та справедливої винагороди, за словами міністра Ляшка.

Можливі бойові дії (2023)

Лікарі: +3 000 грн · Медсестри: +2 000 грн · Молодший персонал: без доплат

Активні бойові дії (2023)

Лікарі: +8 000 грн · Медсестри: +4 500 грн · Молодший: +1 000 грн

Підвищення з осені 2025

Можливі: до +8 000 / +4 500 / +1 000 грн · Активні: до +20 000 / +13 500 / +10 000 грн

Критичне скорочення охоплення

Що показують цифри

У 2023 році 126 лікарень мали фінансування на доплати. Влітку 2025-го — лише **57**, попри розширення прифронтових територій. Наприклад, у травні 2025 року сім районів Одещини отримали статус можливих бойових дій, але влітку лише один медзаклад там мав пакет.

У лікарнях із фінансуванням працювало **~12 тис.** медиків із понад **53 тис.** на всіх прифронтових територіях. До кінця 2025 року фінансування поновили майже всім, але період без доплат не компенсували.

2023

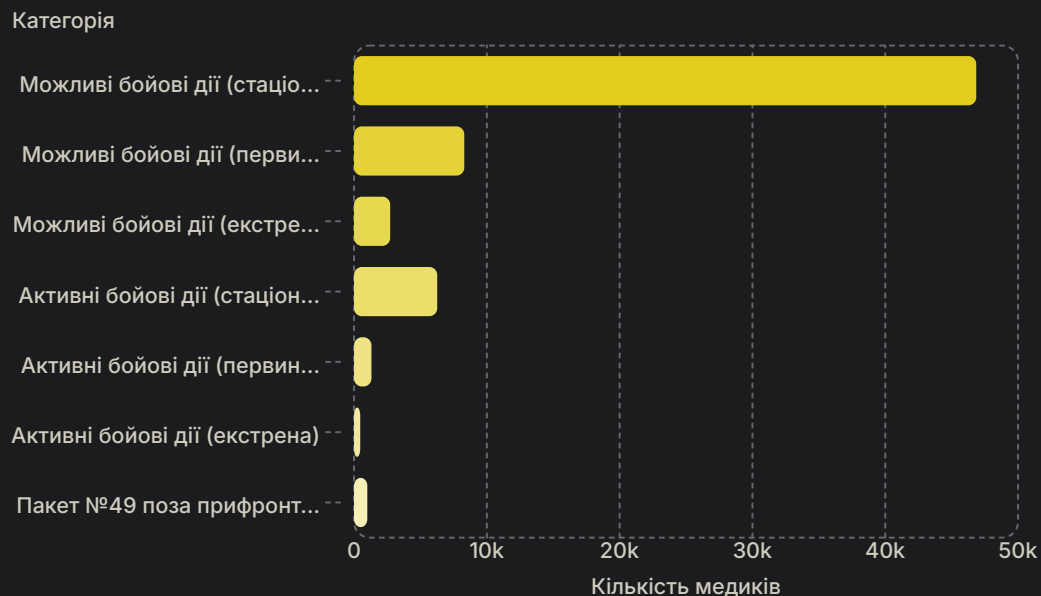
126 лікарень

Літо 2025

57 лікарень

Хто отримує доплати: розподіл медиків

Нерівномірний розподіл

Абсолютна більшість — **понад 57 тис.** — працює на територіях можливих бойових дій, де доплати суттєво менші. Лише **~8 тис.** — у зонах активних бойових дій із найвищими ставками.

Загальна сума видатків на «прифронтіві» пакети у 2025–2026 рр. дорівнює рівню 2024 року і на **2 млрд грн менша**, ніж у 2023-му, коли доплати тільки ввели — попри зростання охоплення та ставок.

Нерівномірний розподіл медиків за рівнями загрози

Розподіл показує значний дисбаланс у медичному персоналі. Абсолютна більшість — **57 876** медиків — працює на територіях можливих бойових дій, де доплати суттєво менші, тоді як лише **8 040** медиків працюють у зонах активних бойових дій із найвищими ставками.

Категорія	Лікарні	Екстрена	Первинна	Всього
Активні бойові дії	6264	466	1310	8040
Можливі бойові дії	46851	2723	8302	57876
Пакет №49 поза прифронтовими	1000	-	-	1000

Три рівні перешкод для отримання доплат

1

Рівень Мінгромад

Статус прифронтових надається на рівні **громад**, а не областей. Медики сусідніх населених пунктів — або навіть філії одного закладу — можуть мати різний статус. Право визначається **юридичною адресою**, а не фактичним місцем роботи.

2

Рівень НСЗУ

Статус закладу не гарантує фінансування. НСЗУ може відмовляти на основі правил, що **постійно змінюються**. Спеціалізовані заклади (наприклад, психіатричні) виключалися з пакетів, попри роботу в тих самих умовах.

3

Рівень медзакладу

Адміністрація **вручну затверджує** перелік працівників і розмір доплат. Випадки санкцій за невиплату невідомі. Медики часто не поінформовані про свої права.

Рівень Мінгромад: пастка юридичної адреси

Реальні приклади несправедливості

Парамедик швидкої працює за 10 км від лінії фронту, але юрадреса — в облцентрі. Доплат немає.

Відділ переливання крові фізично в лікарні на лінії фронту, але юридично підпорядкований обласному центру — без доплат, тоді як решта лікарні їх отримує.

Позитивний кейс: медзаклад отримав пакет №49 лише після створення профспілки, масових звернень до всіх рівнів влади та особистого втручання міністра Ляшка.

 Підказка: Перевірте статус свого медзакладу на сайті OpenDataBot — введіть назву або код ЄДРПОУ.

Рівень НСЗУ: вибірковість і дискримінація

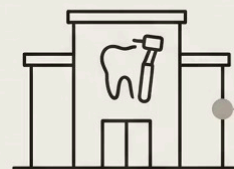
Кому відмовляють?

НСЗУ укладає договори лише з комунальними закладами, **крім стоматологічних** (~1 500 медиків в Одесі, Харкові, Запоріжжі, Сумах) та закладів екстреної/первинної допомоги без договорів.

Психіатричні лікарні тимчасово виключили з пакетів. Завдяки зверненню до Омбудсмана Кабмін був змушений виправити це — **Херсонська психіатрична лікарня** відновила контракт.

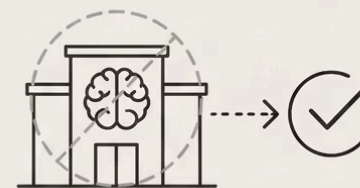
Медзаклади, **переміщені з окупованих територій**, також поза системою. Для них анонсовано пакет №56, але чітких даних немає.

Спеціалізовані стоматологічні клініки

~1,500 медиків в Одесі, Харкові, Запоріжжі

Психіатричні лікарні

Тимчасово виключені, згодом відновлені (після втручання Омбудсмана)

Релоковані заклади

з окупованих територій

Очікують на пакет №56

Рівень медзакладу: адміністрація вирішує все

Різний розмір для різних відділень

Стационар: 2 500 грн · Поліклініка: 1 250 грн — хоча Кабмін обіцяв 4 500 грн для медсестер.

Прив'язка до відпрацьованого часу

Лікарняний чи відпустка — і доплата зменшується або зникає.

Відсутність інформації

«Грошей немає. Навіть у відпустку не відпускають» — медсестра зі Сходу.

і Підказка: Щоб гарантовано отримувати доплати, їх треба прописати в **колективному договорі**. Приклад: Харківська обласна дитяча лікарня.

В умовах постійної небезпеки

“

«Наша медицина тримається тільки на ентузіазмі. Я не можу залишити хвору матір. Це обов'язок — треба допомагати людям»

Завідувачка амбулаторії, Схід

”

“

«Ми всі однаково ризикуємо життям. Ідуть на роботу під час тривоги, під час обстрілів. Всім треба виплачувати»

Лікарка, Центр

”

Медики згадують обстріли лікарень, поранення колег, ПТСР. Дорога на роботу — під дронами. Укриття існують, але пацієнтів на апаратурі не залишиш. Травмовані медики мають право на виплати за законом №2980: до **1 млн грн** родині загиблого.

Висновки та рекомендації

Система «прифронтових» доплат **непрозора та непередбачувана**. Вона «буксує» на трьох рівнях: визначення територій, фінансування НСЗУ та розпорядження коштами адміністрацією. Медики потребують **автоматичного, універсального права** на доплати.

МОЗ та НСЗУ

Незалежний моніторинг дотримання норм оплати.
Відповідальність керівників за невиплату.

Держпраці

Аналіз заборгованості з 17.05.2023. Приписи керівникам та притягнення до відповідальності.

Профспілки

Інформувати медиків про права. Моніторити порушення.
Вимагати виплати.

Медики

Звертатися до Держпраці або суду. Юридична підтримка: ГО «Соціальний Рух» та «Будь як Ми».